

REZUMAT

Prevederile care se referă la ecocondiționalitate condiționează acordarea fermierilor de plăți dacă aceștia respectă standardele privind bunele condiții ale terenurilor agricole și cerințele de gestionare a mediului, sănătății oamenilor, plantelor și animalelor.

Ecocondiționalitatea apare așadar ca un mecanism de condiționare a efectuării plăților concordant cu prevederile schemelor de sprijin și respectarea normelor în domeniul mediului, sănătății publice, sănătății animalelor și a plantelor, asigurarea stării de bine a animalelor, pe întreaga suprafață de teren a exploatației agricole pentru care se cere susținere financiară.

Diseminarea informațiilor în privința Eco condiționalității se poate realiza cu sprijinul autorităților locale, în cadrul întâlnirilor cu producătorii agricoli la nivelul comunelor. Mijloacele de informare includ afișe, pliante, broșuri, prezentări Power Point, interviuri și spoturi publicitare în presa locală audiovizuală și scrisă.

Când depune documentele prin care solicită plata, fermierul se angajează să respecte cerințele de ecocondiționalitate precum și a altor obligații relevante (de ex. cele referitoare la produsele de protecție a plantelor, nitrați etc.) reglementate prin legislația națională.

Prescripțiile în discuție pot fi grupate în categorii distincte conform domeniilor urmărite în norme de gestionare (SMR) și respectiv, condiții agricole și de mediu (GAEC).

Sub aspectul condițiilor agricole și de mediu terenurile cultivate trebuie menținute în condiții excelente pentru producție cu măsuri de prevenire a eroziunii solului, păstrarea cantității ideale de materie organică în spațiul radicular, conservarea structurii solului, un grad minim de gospodărire a terenurilor agricole, precum și protejarea și gestionarea apei.

În conformitate cu articolele 65 și 72, lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 809/2014, raportul de control întocmit de către inspectorul de control la fața locului, menționează orice neconformități constatate, care se iau în considerare la calcularea reducerilor și excluderilor respective.

Pentru stabilirea reducerii sprijinului financiar aferent schemelor de plăți directe, în caz de neglijență sau acțiune deliberată a beneficiarului, în cazul constatării mai multor cazuri de neconformitate privind diversele acte ce țin de același domeniu, trebuie să fie tratată ca un singur caz de neconformitate și pentru calculul reducerilor de la plată.

Unele zone de interes ecologic pot fi protejate și prin norme de ecocondiționalitate, cum ar fi: benzile tampon (fâșiile de protecție) prevăzute de GAEC 1.1-2, SMR 1 și SMR 10, terasele care se regăsesc în GAEC 5.2 și GAEC 7.1, precum și arborii în aliniament, în grup sau izolați precizați la GAEC 7.1.

Directiva 91/676/CEE referitoare la protecția apelor (SMR 1) urmărește asigurarea cadrului favorabil pentru evitarea contaminării apelor cu nitrați generați din mediul agricol.

Directiva Nitrați se regăsește în prevederile HG 964 din 2000.

Codul de bune practici agricole prevede măsurile de punere în aplicare pentru asigurarea protejării populației și a vieții în cadrul ecosistemelor acvatice dar și pentru a garanta posibilitatea folosirii apei pentru diverse folosințe.

Pentru menținerea materiei organice în sol s-a considerat necesar ca fermierii să respecte cerința încadrării plantelor de cultură în rotații raționale și să renunțe la practica păguboasă de incendiere a resturilor vegetale.

În afara acestor norme care fac referire la tema prezentei lucrări au fost implementate o serie de alte norme care privesc conservarea habitatelor, combaterea plantelor invazive, conservarea biodiversității, siguranța alimentară, protejarea sănătății publice și a animalelor.

Particularitățile din Câmpia Brăilei impun respectarea bunelor practici agricole

care să permită obținerea de recolte mari, stabile și de calitate ca și un șeptel sănătos și de calitate. Toate acestea însă în condiții prietenoase cu mediul care să prevină procesele de degradare a solului, de poluare a apelor și a celorlalte componente ale cadrului natural.

Una dintre inițiativele originale ale UE, Politica Agricolă Comună (PAC), a fost stabilită pe principiile pieței unice, preferinței comunitare și solidarității financiare. Obiectivele principale ale PAC sunt de a stimula producția agricolă, de a garanta un nivel de trai echitabil pentru rezidenții din mediul rural, de a stabiliza piețele produselor agricole și de a asigura securitatea alimentară generală a populației. Aceste obiective, care sunt îndeplinite treptat, au fost create având în vedere atât interesele producătorului, cât și ale clientului.

Scopul lucrării este de optimizare a sistemului de ecocondiționalitate în cadrul plăților directe pentru fermierii din România prin identificarea celui mai bun model de implementare a regulilor de ecocondiționalitate în anii 2021–2027 care să fie compatibil cu obiectivele specifice a politicii agricole comune și a intereselor financiare ale fermierilor.

Prin implementarea unui sistem eficient de ecocondiționalitate se va asigura creșterea agriculturii durabile prin respectarea de către fermieri a reglementărilor pertinente referitoare la domeniile de bază de ecocondiționalitate (mediu, sănătatea publică, sănătatea animală și a plantelor și bunăstarea animalelor).

În plus, prin direcționarea subvențiilor către fermierii care oferă servicii publice esențiale, politica agricolă comună va deveni mai compatibilă cu așteptările societății în ansamblu (creșterea credibilității PAC).

Aceasta este și poziția noastră în ceea ce privește tema studiului întreprins, având ca obiectiv principal o mai bună înțelegere a condiționalității care se aplică programelor și măsurilor de sprijin pentru fermieri și a acestora. Implementare cu succes în raport cu obiectivele Politicii Agricole Comune.

Obiectivele principale ale lucrării sunt de a și de a optimiza sistemul de ecocondiționalitate în plățile directe pentru fermierii din România prin.

1. Evaluarea modului în care regulile de ecocondiționalitate au fost aplicate pentru a sprijini programele și măsurile pentru fermieri în perioada 2018-2021;

2. Identificarea celor mai bune modele de aplicare a regulilor de ecocondiționalitate în perioada 2021-2027 compatibile cu obiectivele specifice ale PAC și cu interesele financiare ale fermierilor;

3. Analiza performanțelor exploatațiilor agricole din Câmpia Brăilei pe tipologii de exploatații;

4. Propuneri pentru creșterea eficacității sistemului de ecocondiționalitate în arealul de referință.

Pentru evaluarea aplicării și respectării regulilor în perioada 2007-2013 au fost prelucrate și studiate informațiile existente în baza de date a Sistemului Integrat de Administrare și Control (IACS) și documente statistice gestionate de APIA, privind verificarea cererilor de plată pe zonă (condiții de eligibilitate, suprafața declarată, suma cererii de plată, penalități privind controlul suprafețelor); monitorizarea suprafeței pajiștilor permanente la nivel a constituit un element de referință și respectiv, controlul conformității și aplicarea sancțiunilor din punct de vedere al Eco condiționalității.

Datele obținute în perioada de cercetare de la autoritățile locale coroborate cu rezultate obținute în urma observațiilor efectuate pe teren pot asigura o bază de date utilă, care poate fi îmbunătățită continuu.

S-a avut în vedere și îmbunătățirea sistemului de ecocondiționalitate în cadrul plăților directe pentru fermierii din România în perioada 2021-2027 care să corespundă

specificului obiectivelor politicii agricole comune și a intereselor economice ale fermierilor.

Pentru atingerea acestui obiectiv s-a considerat necesară efectuarea de studii și analize de specialitate privind implementarea standardelor și cerințelor în materie de ecocondiționalitate, care să ducă la revizuirea deciziilor, în conformitate cu reglementările europene.

Ecocondiționalitatea a dezvoltat politici care sunt cruciale pentru societate în ansamblu, inclusiv limitările nitratilor în practicile de fertilizare, protejarea zonelor NATURA 2000, asigurarea siguranței alimentelor, protejarea bunăstării animalelor și capacitatea de a urmări alimentele de origine animală, biodiversitatea și abordarea schimbărilor climatice. Politica agricolă comună (PAC) este făcută mai acceptabilă din punct de vedere societal prin ecocondiționalitate, care leagă aceste reglementări de plățile PAC.

Ecocondiționalitatea contribuie la sustenabilitatea agriculturii europene, în special prin creșterea înțelegerii de către beneficiarii PAC a importanței respectării legii.

Este esențială precizarea că nu au fost incluse criteriile de ecocondiționalitate noi sau suplimentare în reforma PAC din 2015, iar numărul de norme în materie de gestionare (SMR) a fost redus de la 18 la 13. În plus, mai multe cerințe au fost simplificate.

Obligația de menținere a suprafeței pajiștilor permanente la nivel național constituie o normă de eco-condiționalitate în cadrul plăților pe suprafață și se îndeplinește prin menținerea raportului dintre suprafața pajiștilor permanente (SPp) și suprafața totală agricolă (SA) declarată de fermieri la 1 ianuarie 2015.

Analiza modul în care sunt respectate normele de ecocondiționalitate presupune precizarea particularităților agriculturii din zona de studiu, inclusiv sub aspectul amenajărilor de îmbunătățiri funciare în Câmpia Brăilei.

Regimul pluviometric din teritoriul analizat se caracterizează prin variații importante atât în timp cât și în spațiu. Valoarea medie multianuală a precipitațiilor este de 505,2 mm iar valoarea înregistrată la stația meteo Brăila este de 435 mm ceea ce corespunde unui climat secetos. Coroborat cu regimul temperaturilor și cerințele de consum ale principalelor specii de plante cultivate se înregistrează un deficit accentuat de precipitații care au ca efect imposibilitatea valorificării la maximum a potențialului agroproductiv al speciilor cultivate și nici însușirile de fertilitate ale solurilor în absența irigației.

Din anul 2006, autoritățile române și-au dorit să repare sistemele de irigații devenite nefuncționale.

Odată cu aderarea la Uniunea Europeană, au fost obținute fonduri pentru reabilitarea amenajărilor de irigație până în prezent fiind reamenajate sistemele de irigație Viziru și Terasa Brăila.

Pășunatul fără restricții ca și supracultivarea terenurilor agricole a avut ca efect reducerea gradului de acoperire a solului cu vegetație la valori mici, cuprinse între 5 și 23% astfel că după recoltarea culturilor este expus procesul de degradare.

Cel mai mare impact asupra solului însă îl are intensificarea procesului de producție prin supra cultivarea suprafețelor cu teren arabil și a practicării agrotehnicii necorespunzătoare.

Pășunatul abuziv determină deteriorarea pajiștilor pe suprafețe extinse sunt frecvente în arealul studiat.

Un alt aspect necorespunzător îl constituie practicile unor fermieri care incendiază resturile vegetale pentru a diminua intervalul de timp aferent pregătirii patului.

Asolamentul este baza sistemelor de producție în agricultură întrucât influențează

raționalizarea inputurilor.

Pe plan mondial, acestei problematice i se adaugă și aceea care vizează tehnologiile conservative.

Asolamentul asigură valorificarea superioară și în același timp conservarea resurselor de apă și sol, și a biodiversității. În același timp contribuie la diminuarea procesului de poluare a solului.

Practicarea structurilor de culturi diversificate aplicarea tehnologiilor conservative de lucrare a solului mărește beneficiile sustenabilității agriculturii din arealul studiat.

Procesul complex de planificare a utilizării terenurilor trebuie să includă *Neutralizarea Degradării Terenurilor* (NDT) ca o componentă esențială (fig. 5.18). Examinarea avantajelor și dezavantajelor diferitelor modele de tehnici agricole va servi ca bază pentru planificarea procesului complicat de management al terenurilor.

Atunci când este pusă în practică, această abordare presupune acțiuni coordonate în cadrul planurilor pe termen scurt, mediu și lung, ordonate pe acțiuni menite să stopeze procesele de degradare și să restabilească sănătatea ecologică a terenurilor degradate.

Ultimul capitol al lucrării analizează problematica intervenției hidroameliorative, respectiv a aplicării irigației. Experiențe efectuate în ferme reprezentative din zonă au permis adaptarea elementelor regimului de irigație condițiilor edafice și climatice cerealele păioase (orz și orzoaică) și pentru leguminoasele pentru boabe. Determinările efectuate scot în evidență importanța disproporționată a aplicării irigațiilor în arealul secetos în care au fost derulate investigațiile științifice.